

CYFARFOD:	PWYLLGOR LLYWODRAETH AC ARCHWILIO
DYDDIAD:	12 HYDREF 2023
TEITL:	DIWEDDARIAD CHWARTEROL RHEOLAETH TRYSORLYS
PWRPAS:	Mae Cod Ymarfer CIPFA yn mynnu bod y dangosyddion darbodus yn cael eu hadrodd bob chwarter
ARGYMHELLIAD:	DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. Cyflwyniad

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu Cod Ymarfer Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (Cod CIPFA) Mae'r adroddiad chwarterol newydd hwn yn rhoi diweddariad ychwanegol ac yn cynnwys y gofyniad newydd yng Nghod 2021, sy'n orfodol o 1 Ebrill 2023, o ddarparu adroddiadau chwarterol ar ddangosyddion darbodus rheoli'r trysorlys.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2023/24 yn y Cyngor Llawn ar 2 Mawrth 2023. Mae'r Cyngor wedi benthyca a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly mae'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli arian a fuddsoddwyd ac effaith refeniw newid cyfraddau llog. Felly mae adnabod, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yn ganolog i Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

2. Cefndir Economaidd

O ddechrau'r chwarter hyd at fis Mai roedd hi'n edrych fel bod cyfraddau polisi ariannol byd-eang brig yn y golwg wrth i chwyddiant barhau i leddfu a banciau canolog yn troi'n fwy dof eu naws. Dim ond ychydig wythnosau'n ddiweddarach, newidiodd data chwyddiant cryfach a mwy cyson, yn enwedig yn y DU, y darlun.

Nid oedd sefyllfa'r DU yn newyddion i'w groesawu i Fanc Lloegr. Roedd twf GDP yn wan, wedi'i gadarnhau ar 0.1% yn Ch1, er bod data GDP misol mwy diweddar wedi bod ychydig yn well. Mae'r farchnad dai wedi arafu, mae galw defnyddwyr yn wan ond yn gwella i bob golwg er gwaethaf cyfraddau llog uwch, ac mae'r galw am lafur wedi parhau'n gryf, gydag ôl-ffeithiau ar gyfer twf cyflogau sy'n cyflymu.

Dangosodd data mis Ebrill fod y gyfradd ddiweithdra wedi cynyddu i 3.8% tra bod y gyfradd cyflogaeth wedi codi i 76.0%. Roedd twf cyflog yn 6.5% ar gyfer cyfanswm cyflog (gan gynnwys taliadau bonws) a 7.2% ar gyfer tâl rheolaidd, y gyfradd twf fwyaf o'r olaf y tu allan i bandemig Covid. Ar ôl eu haddasu ar gyfer chwyddiant, fodd bynnag, roedd y twf yng nghyfanswm cyflogau a chyflogau rheolaidd yn parhau'n negyddol.

Gostyngodd chwyddiant o'i uchafbwynt o 11.1% a gyrhaeddwyd ym mis Hydref 2022, ond roedd y prif CPI blynyddol ym mis Mai 2023 yn uwch na'r rhagolygon consensws ar 8.7% (disgwylir 8.4%), wedi'i ysgogi'n bennaf gan chwyddiant gwasanaethau, tra bod y mesur blynyddol o chwyddiant craidd wedi codi i 7.1% o 6.8%.

Ar ôl cynnydd sydyn yn nîsgwyliadau cyfraddau llog, gyda goblygiadau amlwg yn ddirifol i farchnadoedd morgeisi oherwydd chwyddiant uwch a data cyflogau, ailgyflymodd Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr y tynhau polisi ariannol dros y cyfnod gyda chynnydd o 0.25% ym mis Mai i godiad o 0.5% ym mis Mehefin, gan gynyddu y Gyfradd Banc i 5.0%. Yn y ddau gyfarfod roedd y bleidlais yn 7-2 o blaid cynyddu cyfraddau, gyda'r ddau anghydfurfiwr yn ffafrio cadw'r cyfraddau yn ôl.

Roedd disgwyliaid cyfraddau llog wedi prisio mewn codiadau pellach mewn cyfraddau polisi. Diwygiodd Arlingclose, ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys y Cyngor, ei ragolwg i ragweld 0.5% pellach o dynhau ariannol i fynd â Chyfradd Banc i 5.5%. Y risgiau, fodd bynnag, yw y gallai cyfraddau fod yn uwch; mae marchnadoedd ariannol yn rhagweld cyfraddau llog polisi uwch na 6%.

Gyda llawer o forgeisi ar gyfraddau sefydlog isel bellach yn cael eu hailosod yn systematig dros y 12-24 mis nesaf ar gyfraddau uwch ar ddiwedd eu cyfnod cyfradd sefydlog, bu effaith arafedig y porthiant polisi ariannol ar incwm gwario aelwydydd. . Disgwylir i'r arafu economaidd ddatblygu dros amser ac felly, er bod mesur GfK o hyder defnyddwyr yn codi i -24 ym mis Mehefin, mae'n debygol y bydd hyder yn cael ei effeithio'n negyddol ar ryw adeg. Contractiodd y sector gweithgynhyrchu yn ystod y chwarter yn ôl data arolwg, a fydd yn y pen draw yn bwydo i mewn i wasanaethau, y mae eu ehangiad yn arafu.

Er i Gronfa Ffederal yr Unol Daleithiau gynyddu ei chyfradd llog allweddol i 5.00-5.25% dros y cyfnod, parhaodd gweithgaredd yn y rhanbarth i herio tynhau ariannol, yn enwedig mewn marchnadoedd llafur sydd hyd yn hyn wedi ymddangos yn gadarn, gan gefnogi honiadau'r Ffed o ddau godiad cyfradd arall ar ôl seibiant ym mis Mehefin. Parhaodd chwyddiant blynyddol yr UD i leddfu, gan ostwng o 4.9% ym mis Ebrill i 4.0% ym mis Mai, y lefel isaf ers mis Mawrth 2021. Roedd twf CMC yr Unol Daleithiau ar 2% yn flynyddol yn chwarter calendr cyntaf 2023 hefyd yn sylweddol gryfach na'r disgwyl yn erbyn yr amcangyfrif cychwynnol o 1.3%

Ym mharth yr ewro, roedd y darlun ychydig yn wahanol. Cynhaliodd Banc Canolog Ewrop ei naws *hawkish* a chynyddodd ei cyfraddau blaendal allweddol, cyfraddau ail-ariannu, a chyfraddau llog benthyca ymylol i 3.50%, 4.00% a 4.25% yn y drefn honno. Roedd arwyddion o weithgarwch yn gwanhau, yn enwedig yn yr Almaen ble mae'r sector cynhyrchu wedi cael ergyd gan brisiau ynni uchel a galw byd-eang gwannach. Fodd bynnag, arhosodd chwyddiant yn ludiog, gostyngodd CPI pennawd blynyddol i 5.5% ym mis Mehefin tra cododd chwyddiant craidd blynyddol i 5.4% o 5.3%, sy'n golygu nad yw'r ECB yn debygol o atal tynhau ariannol.

3. Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

Ar 30 Mehefin 2023 roedd gan y Cyngor fuddsoddiadau net o £55m yn deillio o'i weithgareddau referniw a chyfalaf.

Parhaodd y Cyngor ei strategaeth o gadw benthyciadau a buddsoddiadau o dan eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau yn fenthyca mewnol, er mwyn lleihau risg a chadw costau llog yn isel.

	31.3.23 Balans £m	Symudiad £m	30.6.23 Balans £m
Benthyca tymor hir	100.9	(1.4)	99.5
Benthyca tymor hir	1.1	1.2	2.3
PFI	1.2	(0.0)	1.2
Cyfanswm benthyca	103.2	(0.2)	103.0
Buddsoddiadau tymor byr	(89.9)	(8.6)	(98.5)
Arian a chyfwerthoedd arian	(62.8)	3.8	(59.0)
Cyfanswm buddsoddiadau	(152.7)	(4.8)	(157.5)
Benthyciadau net/ (buddsoddiadau)	(49.5)	(5.0)	(54.5)

Ni wnaed unrhyw fenthyca tymor hir newydd yn 2022/23, gyda benthyciadau presennol yn aeddfedu heb eu hadnewyddu. Galluogodd y strategaeth hon i'r Cyngor leihau costau benthyca net (er gwaethaf yr incwm buddsoddi a gollwyd) a lleihau risg trysorlys cyffredinol y Cyngor.

4. Dangosyddion Darbodus Rheolaeth Trysorlys

Fel sy'n ofynnol gan God Rheolaeth Trysorlys CIPFA 2021, mae'r Cyngor yn monitro ac yn mesur y dangosyddion darbodus canlynol ar gyfer rheolaeth trysorlys.

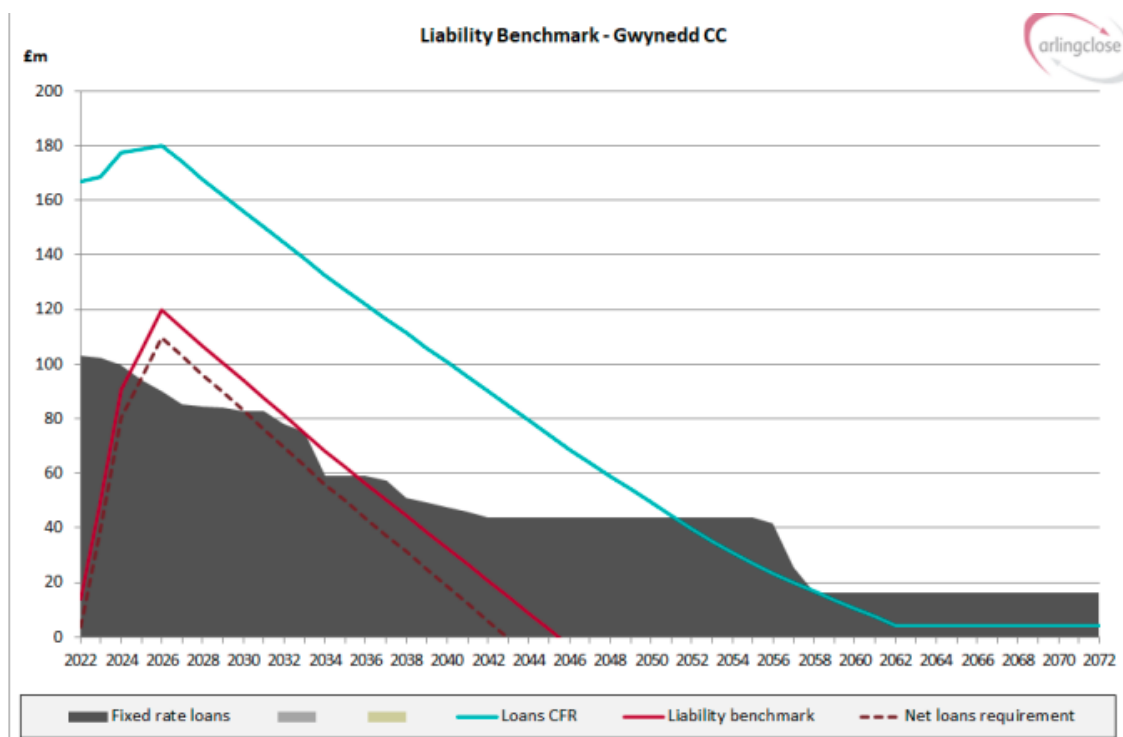
- i) **Meincnod ymrwymiad:** Mae'r dangosydd newydd hwn yn cymharu gwir fenthyciadau presennol y Cyngor yn erbyn meincnod ymrwymiad sydd wedi'i gyfrifo i ddangos y lefel risg isaf o fenthyca. Mae'r meincnod ymrwymiad yn arf pwysig i helpu i sefydlu a yw'r Cyngor yn debygol o fod yn fenthyciwr hirdymor neu'n fuddsoddw'r hirdymor yn y dyfodol, ac felly siapio ei ffocws strategol a'i benderfyniadau. Mae'n cynrychioli amcangyfrif

o swm cronnus y benthycia allanol y mae'n rhaid i'r Cyngor ei ddal i ariannu ei gynlluniau cyfalaf a referniw cyfredol tra'n cadw buddsoddiadau'r trysorlys ar yr isafswm lefel o £10m sydd ei angen i reoli llif arian o ddydd i ddydd.

	31.3.23 Gwir	31.3.24 Amcan	31.3.25 Amcan	31.3.26 Amcan
CFR Benthyciadau	171.0	177.5	178.9	179.9
Llai: Adnoddau mantolen	(129.7)	(177.1)	(103.6)	(90.2)
Gofyniad benthyciadau net	41.3	60.4	75.3	89.7
Ychwanegu: Gofynion hylifedd	10.0	10.0	10.0	10.0
Meincnod ymrwymiad	51.3	70.4	85.3	99.7
Benthyciadau presennol	102.0	98.3	92.7	88.7

Mae'r tabl yn dangos bod y Cyngor yn disgwyl parhau i fenthycia uwchlaw ei feincnod atebolrwydd hyd at 2025. Mae hyn oherwydd bod y Cyngor yn dal cronfeydd wrth gefn, ac mae llif arian hyd yma wedi bod yn is na'r rhagdybiaethau a wnaed pan fenthycwyd yr arian.

Yn dilyn ymlaen o'r rhagolwg tymor canolig uchod, mae'r meincnod ymrwymiadau hirdymor yn rhagdybio na chaiff unrhyw wariant cyfalaf newydd ei ariannu drwy fenthycia a isafswm darpariaeth referniw ar wariant cyfalaf newydd yn seiliedig ar ddull llinell syth 50 mlynedd. Dangosir hyn yn y siart isod ynghyd â phroffil aeddfedrwydd benthyciadau presennol y Cyngor.

Mae'r siart yn dangos nad oes angen benthycia yn y tymor hir yn seiliedig ar ragamcanion cyfredol, ond efallai yn y tymor byr yn y dyfodol agos.

- ii) **Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau:** Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail gyllido. Bydd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau fel a ganlyn:

	30.6.23 Gwir	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf	Cydymffurfio
Dan 12 mis	2.4%	25%	0%	✓
12 mis ac o fewn 24 mis	5.5%	25%	0%	✓
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	9.5%	50%	0%	✓
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	9.1%	75%	0%	✓
10 mlynedd a mwy	73.5%	100%	0%	✓

Mae'r cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Y dyddiad aeddfedrwydd ar fenthyciadau yw'r dyddiad cynharaf y gall y sawl sydd wedi rhoi'r benthyciad fynnu bod y benthyciad yn cael ei ad-dalu.

- iii) **Buddsoddiadau Rheolaeth Trysorlys tymor hir:** Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o achosi colledion trwy geisio ad-daliad cynnar o'i fuddsoddiadau. Mae'r terfynau darbodus ar y terfynau rheolaeth trysorlys hirdymor yn:

	2023/24	2024/25	2025/26	Dim dyddiad penodol
Gwir brifswm wedi'i fuddsoddi y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£15m	£0	£0	£0
Terfyn ar y prif fuddsoddiad y tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£20m	£20m
Cydymffurfio	✓	✓	✓	✓

Dangosyddion ychwanegol

Mae'r Cyngor yn mesur ac yn rheoli ei amlygiadau i risgiau rheoli'r trysorlys gan ddefnyddio'r dangosyddion canlynol:

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg credyd drwy fonitro sgôr credyd cyfartalog wedi'i bwysu gan amser yn ei bortffolio buddsoddi. Cyfrifir hyn drwy gymhwyso sgôr i bob buddsoddiad a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, wedi'i bwysoli gan hyd pob buddsoddiad. Rhoddir sgôr i fuddsoddiadau heb sgôr yn seiliedig ar eu risg canfyddedig.

	30.6.23 Gwir	Targed 2023/24	Cydymffurfio
Sgôr credyd cyfartalog y portffolio	4.71	Sgôr o 6 neu is	✓

Hylifedd: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol o'i amlygiad i risg hylifedd drwy fonitro faint o arian sydd ar gael i dalu taliadau annisgwyl o fewn cyfnod treigl o dri mis, heb fenthycia ychwanegol.

	30.6.23 Gwir	Targed 2023/24	Cydymffurfio
Cyfanswm arian parod ar gael o fewn 3 mis	£134m	£10m	✓

Datguddiad Cyfraddau Llog: Nod y dangosydd hwn yw rheoli datguddiad y Cyngor i risg cyfradd llog. Y terfynau uchaf ar effaith refeniw dros flwyddyn yn dilyn codiad neu gwmp o 1% ar gyfraddau llog fyddai:

	30.6.23 Gwir	Terfyn 2023/24	Cydymffurfio
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn codiad 1% yng nghyfraddau llog	£1,314,010	£1,039,420	X
Y terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn gyda chwmp o 1% yng nghyfraddau llog	£1,314,010	£1,039,420	X

Ni chydymffurfiwyd â'r dangosydd hwn oherwydd gosodwyd y dangosydd pan oedd cyfraddau llog yn isel, ond mae lefelau llog wedi codi'n sylweddol yn y flwyddyn heb rybudd ac felly mae'n rhesymol bod y symiau yn uwch na'r terfyn.

5. Argymhelliad

I dderbyn yr adroddiad er gwybodaeth.